

Kuntastrategia 2025-2030

RANTASALMEN KUNTA

LUONNOS

**RANTA
SALMI**

rantasalmi.fi

Sisältö

Yleistä.....	3
Rantasalmen bränditarina.....	4
Rantasalmen arvot	4
Kestävä luonnostaan	4
Onnekas yhteisöstään	4
Idyllisesti elinvoimainen	4
Väestökehitys ja ikärakenne (ennuste).....	5
Strategiset päämäärät	6
1. Monipuolinen elinkeinoelämä ja kokeileva kunta	6
2. Laadukkaat kasvun ja oppimisen palvelut	6
3. Energiaomavaraisuus ja toimiva infrastruktuuri	7
4. Aktiivinen ja osallistava kunta	7
5. Tasapainoinen kuntatalous	7
Toteutusperiaatteet	8
Seuranta ja arviointi	9
Strategian toimeenpano talousarvioprosessin kautta	9
Tavoitteiden mittaaminen	9
Strategiset päämäärät	10
Kärkihankkeet	11

Yleistä

Kuntastrategia on kunnan keskeinen ohjausväline, joka määrittää kunnan tulevaisuuden suuntalinjat sekä toiminnan ja talouden päämäärät. Se muodostaa perustan, jonka pohjalta kunta tekee strategiset valintansa ja priorisoi resurssiensa käytön.

Kuntastrategian laatiminen on lakisääteinen velvoite. Kuntalain 37 § edellyttää, että kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Tämä toteutetaan hyväksymällä kuntastrategia, joka sitoo koko kunnan organisaatiota ja konsernia.

Kuntastrategia laaditaan osallistavassa prosessissa, jossa huomioidaan kunnan erityispiirteet, toimintaympäristö, väestörakenne sekä elinkeinoelämän ja yhdyskuntarakenteen kehitysnäkymät. Strategiassa määritellään kunnan visio, arvot ja strategiset päämäärät tyypillisesti 4–10 vuoden aikajänteellä. Strategia perustuu realistiseen arvioon kunnan taloudellisista ja toiminnallisista mahdollisuuksista.

Kuntastrategia ohjaa konkreettisesti kunnan päätöksentekoa. Se luo perustan vuosittaiselle talousarviolle ja -suunnitelmalle, toimenpiteille, investointiohjelmalle sekä palvelutuotannon kehittämiseksi. Strategiset päämäärät ja kärkihankkeet muutetaan mitattaviksi tavoitteiksi, jotka ohjaavat kunnan käytännön toimintaa ja resurssien kohdentamista.

Kuntastrategia toimii myös viestinnän ja vuoropuhelun välineenä. Se luo yhteistä ymmärrystä kunnan suunnasta kuntalaisille, luottamushenkilöille, henkilöstölle sekä yhteistyökumppaneille. Strategian toteutumista seurataan säännöllisesti, ja sitä päivitetään tarpeen mukaan toimintaympäristön muuttuessa tai merkittävien poliittisten linjausten yhteydessä.

Kuntastrategia on näin ollen kunnan keskeisin strateginen asiakirja, joka yhdistää pitkäjänteisen suunnittelun, demokraattisen päätöksenteon ja taloudellisen vastuullisuuden kunnan kehittämisessä.

Rantasalmen bränditarina

Rantasalmi on paikka, jossa järvet halkovat maisemaa ja vakaasti seisovat kuusikot kasvavat ja uudistuvat vuodesta ja sukupolvesta toiseen. Me olemme kestävää tekoa – niin ihmisinä kuin luonnoltammekin.

Täällä ihmiset tuntevat toisensa nimeltä – tai ainakin moikkaavat, jos ei muuta. Välittävä yhteisö on turvallinen kasvuympäristö koulutielle ja aikuisuuteen. Mielekkyyttä arkeen tuovat monet harrastusmahdollisuudet ja kulttuuritarjonta.

Elämä Rantasalmella ei vaadi suuria eleitä tai selittelyjä. Täällä voi elää ja olla omana itsenään – istahtaa saunan jälkeen laiturinokkaan ja kiireettömyyteen miettimään, miten hyvältä elämä voikaan maistua. Vaikka

osaamme nauttia rauhasta hötkyilemättä, ei täällä tekeminen lopu – ja jos talkoita järjestetään, on paikalla aina riittävästi käsipareja!

Meillä on täällä kaikki tarvittava – on tilaa hengittää, kasvaa, rakentaa ja kehittyä. Uskallamme tehdä isoja päätöksiä luonnon ja yhteisön eteen, koska tiedämme tämän kantavan pitkälle. Meillä on pitkä historia ja tulevaisuus tehdään yhdessä.

Emme ole huudelleet menestystämme toireilla, mutta kyllähän sen meille tullessa aistii. Reseptimme on yksinkertainen – toimitaan yhdessä ja pidetään toisistamme ja meille tärkeästä ja rakkaasta paikasta huolta.

Tämä on Rantasalmi. Kestävä luonnostaan.

Rantasalmen arvot

Kestävä luonnostaan

Vaalimme luontoamme – sen uudistuvaa metsää, puhdasta vettä ja Linnansaaren jylhiä rantakallioita. Aktiivisuudella ja toimimalla oikein varmistamme, että luonnonrikkautemme ja elinvoimaisuutemme kestävät jatkossakin. Olemme säilyneet itsenäisenä jo vuosisatoja – me olemme kestäviä luonnostamme.

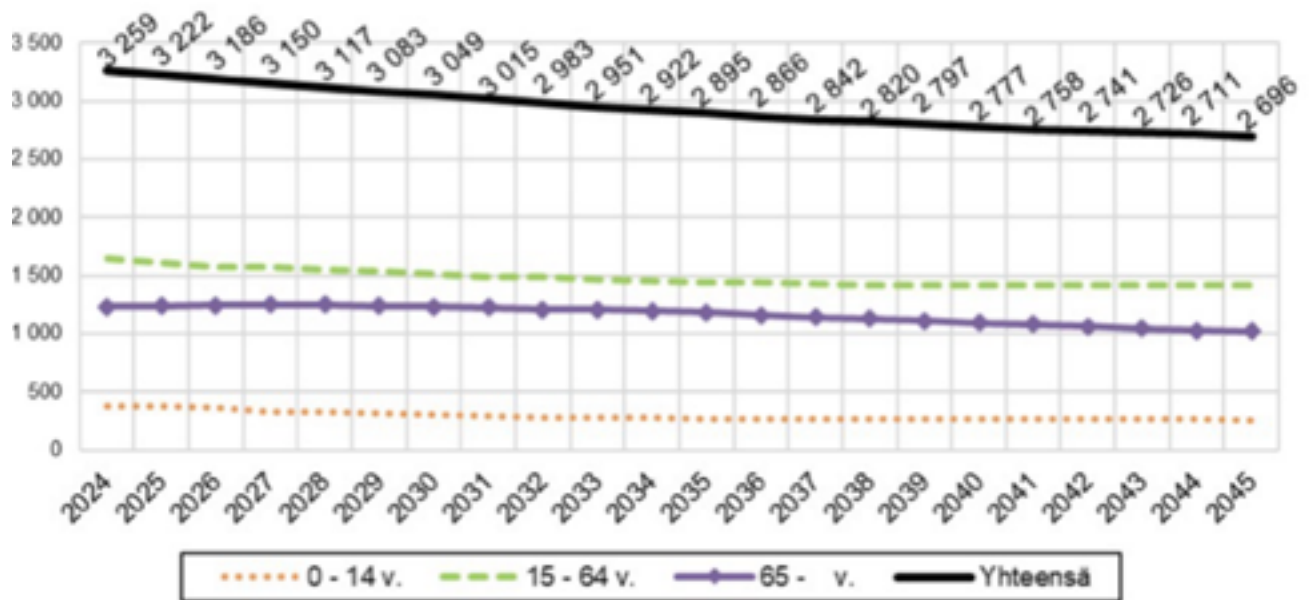
Onnekas yhteisöstään

Kyläyhteisössämme vallitsee erityinen yhteishenki, jonka ansiosta olemme enemmän. Meillä pääsee ja otetaan mukaan – toimimme toistemme ja yhteisen hyvän eteen. Olemme onnekkaita yhteisöstämme.

Idyllisesti elinvoimainen

Elämme keskellä maalaismaisemaa ja toimimme kestävästi teknologiaan ja innovaatioihin nojaten. Vastuullisesti kasvaen voimme elää hyvän elämän idyllissä, joka on turvallinen meille kaikille. Me olemme rantasalmelaisia ja kannattemme ylpeästi vahvaa perintöämme. Idyllisämme on elinvoimaa.

Väestökehitys ja ikärakenne (ennuste)

Lähde: Etelä-Savon maakuntaliitto / Väestöennuste 2024, Tilastokeskus, 1.1.2024 aluejako

Strategiset päämäärät

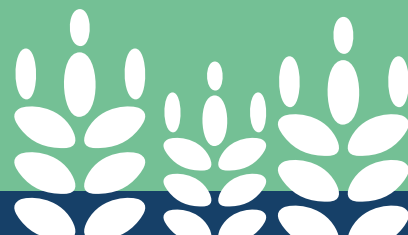
1. Monipuolinen elinkeinoelämä ja kokeileva kunta

TAVOITTEET

- Näkyvä ja erottuva kuntamarkkinointi
- Parannetaan yritysten toimintaedellytyksiä ja houkutellaan uusia yrityksiä.
- Edistetään kansainvälisten tulomuuttajien polkua kestävästi sekä etätyöläisten ja paluumuuttajien asettautumista kuntaan.
- Mahdollistetaan uusia asumismuotoja maankäytön suunnittelussa.

KÄRKIHANKKEET

- **Teollisuusalueiden kehittäminen:**
Luodaan edellytykset uusille yritysinvestoinneille ja olemassa olevien yritysten kasvulle.
- **Matkailun edistäminen:**
Vahvistetaan norppa- ja Saimaa-mielikuvia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

2. Laadukkaat kasvun ja oppimisen palvelut

TAVOITTEET

- Turvataan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä kirjastopalveluiden laatu
- Lukiokoulutuksen ja vapaan sivistystyön palveluiden mahdollistaminen
- Harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa

KÄRKIHANKKEET

- **Koulukiinteistöjen kehittäminen:**
tiloiltaan oikean kokoiset ja modernit oppimisympäristöt, jotka vastaavat tulevaisuuden tarpeita ja mahdollistavat toimintojen yhdistämisen.

3. Energiaomavaraisuus ja toimiva infrastruktuuri

TAVOITTEET

- Puhtaiden energiaratkaisujen potentiaalin hyödyntäminen
- Pienempi kunnan hiilijalanjälki
- Lisätään kunnan käytössä olevien kiinteistöjen energiatehokkuutta
- Vaikutetaan aktiivisesti liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien parantamiseen

KÄRKIHANKKEET

- Kiertotalouden kehittäminen ja sen mahdollisuuksien hyödyntäminen

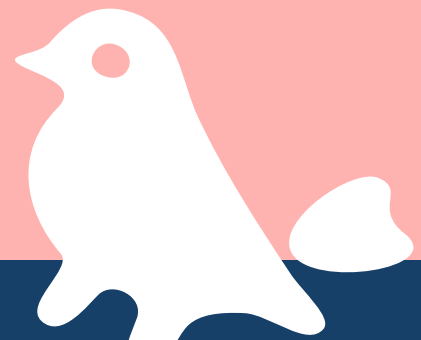
4. Aktiivinen ja osallistava kunta

TAVOITTEET

- Edistetään liikuntaa ja kulttuuria osana arjen hyvinvointia
- Mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevä päihdetyö ovat keskeinen osa kunnan hyvinvointityötä.
- Vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja kuntayhteisön osallisuutta ja sen kyvykkyyksiä
- Rakennetaan luottamusta avoimella ja saavutettavalla hallinnolla
- Vahvistetaan nuorten ja ikäihmisten osallisuutta päätöksenteossa

KÄRKIHANKKEET

- Kehitetään uusiin rahoituslähteisiin perustuva sukupolvirahastoa kuntaan muuttavien nuorten perheiden tukemiseen.

5. Tasapainoinen kuntatalous

TAVOITTEET

- Positiivinen tilikauden tulos
- Velkamäärä keskitason alapuolella

Toteutusperiaatteet

Kunta alustana - mahdollistaja, ei kontrolloija

- Kunta toimii mahdollistajana ja tukee toimijoita ja kuntalaisia
- Rohkeat pilotit ja nopea oppiminen
- Tehdään yhdessä, ei yksin
- Digitalisaatio ja teknologia

Hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja (ai, robotiikka) palveluiden kehittämisessä

- Tuetaan etätyömahdollisuuksia osana elinvoiman vahvistamista
- Kokeillaan rohkeasti uusia toimintamalleja
- Rahoitus ja resurssit

Haetaan aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta (EU, valtio, muut)

- Priorisoidaan investoinnit strategisten päämäärien mukaisesti
- Kehitetään kustannustehokkaita yhteistyömalleja
- Kehitetään uusia rahoituslähteitä
- Yhteistyö ja kumppanuudet

Vahvistetaan seudullista yhteistyötä

- Osallistetaan asukkaat, yritykset ja järjestöt strategian toteuttamiseen
- Kolmannen sektorin kanssa kumppanuuksien kautta toteutettava yhteistyö
- Kestävyys

Huomioidaan vastuullisuus ja ympäristön kestävyys kaikessa toiminnassa

- Edistetään kiertotaloutta ja uusiutuvia energiaratkaisuja
- Hyödynnetään Saimaan ainutlaatuista luontoa vastuullisesti
- Läpinäkyvyys ja luottamus

Avoin viestintä

- Hyvä hallinto
- "Jokainen on kuntamarkkinoija"

Seuranta ja arviointi

Strategian toimeenpano talousarvioprosessin kautta

Kuntastrategian toteutuminen tapahtuu käytännössä vuosittaisten talousarvioiden ja -suunnitelmien kautta. Jokaiselle talousarviovuodelle määritellään strategisia päämääriä ja kärkihankkeita tukevat konkreettiset toimenpiteet, joille asetetaan selkeät vastuutahot, tarkka aikataulu, riittävät resurssit sekä mitattavat tavoitteet SMART-periaatteen mukaisesti.

Talousarviossa priorisoidaan investoinnit ja toimenpiteet strategisten päämäärien

mukaisesti. Näin varmistetaan, että strategia ei jää paperille, vaan se ohjaa todellista resurssien kohdentamista ja toimintaa. Kunnan johto ja luottamushenkilöt arvioivat strategian toteutumista osana vuosittaista talousarvion seurantaa ja tilinpäätöskäsittelyä.

Strategiakauden aikana (2025–2030) jokainen vuotuinen talousarvio muodostaa askelman kohti vision 2030 toteutumista.

Tavoitteiden mittaaminen

Strategian toteutumista seurataan vuosittain valtuustokaudella 2025–2029. Kullekin päämäärälle ja kärkihankkeelle määritellään SMART-kriteerien mukaiset tavoitteet:

Tarkka	Määritelty selkeä tavoite.
Mitattava	Tavoitteelle on asetettava numeerinen tai muuten todennettava mittari. Esim. %-muutos, euromäärä, toteutunut toimenpide.
Saavutettavissa	Tavoitteen on oltava realistinen käytettävissä olevilla resursseilla.
Merkityksellinen	Tavoitteen on tuettava organisaation strategiaa tai talousarvion keskeisiä painopisteitä.
Aikataulutettu	Tavoitteelle on asetettava selkeä määräaika tai seurantaajakso.

Strategiset päämäärät

Monipuolinen elinkeinoelämä ja kokeileva kunta

Mittarit 1-3 kpl

Laadukkaat kasvun ja oppimisen palvelut

Mittarit 1-3 kpl

Energiaomavaraisuus ja toimiva infrastruktuuri

Mittarit 1-3 kpl

Aktiivinen ja osallistava kunta

Mittarit 1-3 kpl

Tasapainoinen kuntatalous

1-3 kpl

Kärkihankkeet

Teollisuusalueiden kehittäminen
1-3 kpl

Matkailun edistäminen
1-3 kpl

Koulukiinteistöjen kehittäminen
1-3 kpl

Sukupolvirahasto
1-3 kpl

Strategiaa päivitetään tarpeen mukaan toimintaympäristön muuttuessa. Kuntalaisilta kerätään palautetta säännöllisesti osana seurantaa.

RANTA SALMI

Kestävä luonnostaan